

**Xalq ta'limi vazirligi tizimidagi umumiy o'rta ta'lim muassasalarida
faoliyat yuritayotgan malakali pedagog kadrlarni oylik ustamalar to'lash
orqali moddiy rag'batlantirish maqsadida saralash test sinovini o'tkazish
uchun fransuz tili fanidan test topshiriqlari spetsifikatsiyasi**

Mazkur spetsifikatsiyaga amaldagi o'quv me'yoriy hujjatlarga muvofiq qo'shimcha, o'zgartirish va tuzatishlar kiritilishi mumkin.

1. Test topshiriqlarining qo'llanishi

Spetsifikatsiya Xalq ta'limi vazirligi tizimidagi umumiy o'rta ta'lim muassasalarida faoliyat yuritayotgan malakali pedagog kadrlarni fransuz tili fanidan oylik ustamalar to'lash orqali moddiy rag'batlantirish maqsadida saralash test sinovlarini o'tkazish uchun o'qituvchilarning bilim darajasini aniqlab berishga mo'ljallangan.

2. Test sinovi topshiriqlarining mazmunini belgilovchi me'yoriy hujjatlar

– Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan tasdiqlan darsliklar, o'quv qo'llanmalari va oliy ta'lim muassasalari tomonidan tasdiqlangan fan dasturi;

– Xalq ta'limi vazirligi tomonidan tasdiqlangan umumiy o'rta ta'lim uchun fransuz tili fanidan takomillashtirilgan o'quv dasturi, darsliklar va o'quv qo'llanmalar;

– O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Xalq ta'limi vaziri jamg'armasi faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida” 2022-yil 2-avgustdagi VM-425-son qarori;

– O'zbekiston Respublikasi Prezidentining “Ta'lim-tarbiya tizimini yanada takomillashtirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida” 2020-yil 6-noyabrdagi PQ-4884-son qarori.

3. Fransuz tili fanidan shakllantiriladigan test variantining tarkibi

Fransuz tili fanidan mutaxassislik fani sifatida shakllantiriladigan test varianti talabgorlarning nazariy bilimlarni o'zlashtirish darajasi bilan birga mantiqiy fikrlashi, masala va topshiriqlarni bajara olish qobiliyati va fanga oid kompetensiyalarni tekshirishga yo'naltirilgan test topshiriqlaridan tarkib topadi. Test topshiriqlarining soni hamda baholash mezonlari tegishli vazirlik va idoralar bilan kelishiladi.

4. Test topshiriqlari yordamida tekshiriladigan fan mazmuni tarkibi

Kodi	Fan mazmuni tarkibi
	1. Grammatika
1.1	Otlarda son va rod. Artikl va uning turlari: aniq, noaniq, qism bildiruvchi va tutash artikllar. Artikllarning tushib qolishi. Predloglar.
1.2	Sifat: egalik va koʻrsatish sifatlari. Sifat va ravishning oddiy, qiyosiy va orttirma darajalari.
1.3	Olmosh: egalik va koʻrsatish olmoshlari. Urgʻuli va urgʻusiz olmoshlar. Vositali va vositasiz toʻldiruvchi oʻrnida ishlatiladigan olmoshlar. Nisbiy olmoshlar (murakkab nisbiy olmoshlar). “En” va “Y” olmoshlari.
1.4	Feʼl: uning aktiv va passiv hamda shaxssiz shakllari (infinitif, participe présent, participe passé, gérondif). “Indicatif” mayli zamonlari (Présent, Futur simple, Passé composé, Futur immédiat va Passé immédiat, Imparfait, Futur antérieur). “Impératif” mayli. Conditionnel va Subjonctif mayli zamonlari: conditionnel présent va subjonctif présent.
1.5	Qoʻshma gaplarda zamonlar moslashuvi. “Si” bogʻlovchisi yordamida bogʻlangan shart ergash gaplarda zamonlar moslashuvi. Koʻchirma va oʻzlashtirma gaplar.
1.6	Soʻroq (question sur le sujet; question sur le COI; soʻroq sifat va olmoshlari) va inkor gaplar.
2. Leksika	
2.1	Oʻrganilgan mavzular bilan bogʻliq leksik birliklar, soʻz yasash elementlari, leksik birliklarning koʻp maʼnoliligi, leksik va mantiqiy moslashuv; sinonim va antonimlar; turgʻun birikmalar.
3. Oʻqish	
3.1	Gazeta va jurnallardan olingan xabarlar, eʼlonlar; sodda ilmiy va ilmiy-ommabop matnlar; internet tarmogʻi va boshqa manbalardan olingan faktlarga asoslangan matnlar; qisqa rasmiy hujjatlar; badiiy asarlardan olingan parchalar; asbob-uskuna va qurilmalarni ishlatish boʻyicha yoʻriqnomalar.

5. Fransuz tili faniga oid kognitiv ko'nikma darajasi

1.	quyi kognitiv ko'nikma darajasi	til birliklari (qo'shimcha, so'z va gaplar)ning leksik-grammatik xususiyatlarini bilish va tushunish; grammatikaga oid asosiy qoida, tushuncha va atamalarni bilish va tushunish; grammatik qoidalar o'rtasidagi bog'liqlikni tushungan holda ularni gapda to'g'ri qo'llash.
2.	yuqori	gap tarkibida ma'nosini taxmin qila olish mumkin bo'lgan yangi

	kognitiv ko'nikma darajasi	so'zlarni to'g'ri qo'llay olish; so'z turkumlarining grammatik xususiyatlarini tahlil qila olish; matn mazmunini va uning asosiy g'oyasini tushungan holda ma'lumotlar o'rtasidagi bog'liqlik, o'xshashlik va farqlarni, voqea va hodisa sabablarini tahlil qilish; rasmda tasvirlangan voqea-hodisaning gap mazmuni bilan bog'liqligini tahlil qilish; tahlil jarayonida berilgan ma'lumotlar asosida xulosa chiqarish.
--	----------------------------	--

6. Fransuz tili fanidan test topshiriqlari yordamida tekshiriladigan bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalar

Fransuz tili faniga oid test varianti talabgorlarning nazariy bilimlarni o'zlashtirish darajasi va ularning mantiqiy fikrlashini baholaydigan test topshiriqlaridan iborat. Mazkur test topshiriqlarini shakllantirishda chet tillar (ingliz, nemis, fransuz tillari) faniga oid fan dasturlarida o'zlashtirilishi belgilab qo'yilgan bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalar asos sifatida olinadi.

Fan	Tekshiriladigan bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalar			Ko di
Fransuz tili	Nutqiy kompetensiya	O'qish	Gazeta va jurnallardan olingan xabar va e'lonlarni to'liq tushuna olish.	1.1.1
			Sodda ilmiy va ilmiy-ommabop matndagi tegishli ma'lumotlarni topish hamda qisqa rasmiy hujjat yoki badiiy asardan olingan parchadagi asosiy fikrni tushuna olish.	1.1.2
			Internet tarmog'i va boshqa manbalardan olingan faktlarga asoslangan matndagi fikrlarni tushuna olish.	1.1.3
			Asbob-uskuna va qurilmalarni ishlatish va ekspluatatsiya qilish bo'yicha yozma yo'riqnomalarni tushunish.	1.1.4
	Lingvistik kompetensiya	Grammatik kompetensiya	Otning grammatik kategoriyalari (mujskoy va jenskiy rodlar, birlik va ko'plik sonlar)ni; artikllar (aniq, noaniq, tutash va qism bildiruvchi) va ularning ishlatilishini, ot oldida artiklning tushib qolish holatlarini bilish; predloglar, iboralar va birikmalar tarkibiga kiradigan predloglarni, bog'lovchi so'z va birikmalarni bilish.	2.1.1
			Egalik, ko'rsatish, so'roq sifatlari va ularning ishlatilishini; sifatlarning rod va son kategoriyalari hamda ularning otlar bilan moslashuvini bilish, sifat va ravish darajalari, ularning yasalishi va qo'llanilishini bilish.	2.1.2

		Kishilik, egalik, ko'rsatish, so'roq, nisbiy, gumon va urg'uli olmoshlarni bilish.	2.1.3
		So'roq gap: ohang yordamida, so'roq so'zlar yordamida, oddiy va murakkab inversiya orqali so'roq gaplar yasallishini bilish.	2.1.4
		Fe'l zamon (Présent, Futur simple, Passé composé, Futur et Passé immédiat, Imparfait, Plus-que-parfait, Futur antérieur) va mayllarini (Indicatif, Impératif, Conditionnel, Subjonctif) bilish.	2.1.5
		Fe'llarning aktiv, passiv va shaxssiz formalari (Infinitif, Participe passé, Gérondif, Participe présent) ni bilish va tushunish.	2.1.6
		Qo'shma gaplarda zamonlar moslashuvini bilish.	2.1.7
		Darak, buyruq va so'roq gaplarni o'zlashtirma gapga aylantira olish.	2.1.8
		Gap tarkibida yo'l qo'yilgan grammatik xatolikni aniqlay olish.	2.1.9
	Leksik kompetensiya	So'z yasallishi va boshqa tillardan o'zlashgan so'zlar haqida tushunchaga ega bo'lish, keng tarqalgan, kundalik va kasbiy vaziyatlarda ishlatiladigan so'z va so'z birikmalarini bilish.	2.2.1
		Tili o'rganilayotgan mamlakatga xos bo'lgan replika-klishelarni qo'llashni bilish, ko'p ma'nolilik, sinonimlar va antonimlar, kasbhunarga oid turg'un birikmalarni bilish.	2.2.2
		Rasm yoki chizma yordamida ifodalangan fikrni tushunish; o'z sohalarida keng tarqalgan xalqaro va turdosh so'zlarni tanish.	2.2.3

7. Ajratilgan vaqt (javoblar varaqasini to'ldirish bilan birga):

- 40 ta test topshirig'i uchun 80 daqiqa.

**Izoh: Ushbu spetsifikatsiya O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi huzuridagi Respublika ta'lim markazi bilan kelishilgan, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Davlat test markazi Ilmiy-metodik kengashning 2022-yil 30-noyabrdagi 6-son yig'ilishi qarori bilan ma'qullangan.*